

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATMINTINŲ DIENŲ ĮSTATYMO NR. VIII-397
1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas Laisvės kovų ir valstybinės atminties komisijos, atsižvelgiant į:

1990 m. kovo 11 d. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, prasidėjo Lietuvos Respublikos institucijų atkūrimo darbai. Vienas iš svarbiausių pirmųjų nepriklausomos valstybės darbų buvo atkurti savų sienų kontrolę. Todėl jau pirmosiomis dienomis buvo priimti nutarimai dėl Lietuvos valstybės sienos nustatymo ir jos apsaugos organizavimo.

Sovietų Sąjungos vadovybė, nepripažindama Lietuvos nepriklausomybės, represinėms valstybės struktūroms kėlė užduotį skaldyti Lietuvos visuomenę ir destabilizuoti padėtį Lietuvoje. Po 1991 m. sausio 13-ąją įvykdytos agresijos prieš taikius Lietuvos gyventojus, prasidėjo OMON'o ir Sovietų Sąjungos kariuomenės išpuoliai prieš Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės postus.

1991 metais, liepos 31 dieną, Lietuvos pasienyje su Baltarusija (Medininkuose), buvo žiauriai nužudyti Lietuvos Respublikos sieną saugoję pareigūnai. Iš puolimo metu punkte buvusių aštuonių Lietuvos pasienio darbuotojų šeši buvo nužudyti, vienas mirė ligoninėje. Vienintelis išgyvenęs žudynių liudininkas – Tomas Šernas – buvo sunkiai sužeistas. Šie asmenys tapo žiaurių Sovietų Sąjungos bandymų užkirsti kelią bet kokiems Lietuvos valstybingumo atstatymo žingsniams aukomis.

Šie žmonės paaukojo savo gyvybes už mūsų teisę gyventi nepriklausomoje Lietuvoje. Septynių Lietuvos pareigūnų užgesusios gyvybės 1991 m. liepos 31-ąją įpareigoja mus prisiminti jų kovą, liudyti jų, kaip Lietuvos laisvės kovotojų atminimą ir niekada nepamiršti jų aukos už mūsų visų laisvę.

Įstatymo projekto tikslas – įvertinti Medininkų žudynių istorinę reikšmę ir pagerbti žuvusius pareigūnus, įteisinant liepos 31-ąją kaip atmintiną dieną.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Laisvės kovų ir valstybinės atminties komisija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Nereguliuojami.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siūloma Medininkų žudynes priskirti prie atmintinų dienų ir, įvertinant šį reikšmingą ir skaudų įvykį, įteisinti Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo NR. VIII-397 įstatyme.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir plėtrai.

Įstatymo įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus įstatymą, kitų galiojančių teisės aktų keisti ar panaikinti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu nėra nustatomos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Įstatymo nuostatomis įgyvendinti nereikės priimti įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės (savivaldybių) biudžeto nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai žodžiai: atmintina diena, Medininkų žudynės, liepos 31-oji.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija